

„Óhegy Napok” a Táborhegyen

Június 20–22 között rendezte meg ez évben először (de bízva a hagyományteremtésben) az ÓHEGY EGYESÜLET vezetősége a 3 napos műsoralkadót a „Népházban”.

(Folytatás a 3. oldalon)

Kádár József
előadása a téglavető
rómaiakról

Felhívás

Kedves Tábor- és Testvérhegyiek!

Rohamosan változik környezetünk, sok széppel gazdagodunk, de sok minden véglegesen eltűnik a hegyről. Az Óhegy Egyesület elérkezettnek látja az időt, hogy az eltűnő értékeket dokumentálja, és előbb vagy utóbb egy kiadványban közzétegye. Ennek első lépéseként felkérünk mindenkit, aki ezzel kapcsolatban régi dokumentumokat, képeket, történeteket (legalább egy másolás erejéig) rendelkezésünkre tud bocsátani – tegye ezt meg. Keresünk témafelelősöket, akik egyes szívükhöz közelálló témában felvállalják az anyagok begyűjtését, rendezését.

A következő alcímekre gondoltunk, amelyek később fejezeteket alkothatnak:

- Természetföldrajz, természeti értékek
- Régészeti emlékek

- A történelem viharai
- Régi történetek
- Kisvendéglők
- A hegy nagy öregjei
- Az iskola
- Események, stb.

A munkát koordinálja:

Dr. Kádár Péter
(képünkön), tel.: 06-209-447-241, e-mail:
peter.kadar@axelero.hu

Kérjük, hogy az anyagokat az Óhegy egyesületbe vagy a koordinálóknak juttassák el. Amennyiben többen is jelzik szándékukat a munkában való részvételre, egyeztető megbeszélést szervezünk.

Gyermekkorom kertje

Az előző számban dr. Bókai Bátor a „hegy” betelepüléséről szóló írásában megemlítette, hogy „1928-ban a Schmidt kastélytól a Rozália „gőztéglagyárig” terjedő hegyoldalon összesen két lakóház volt. Az egyik a Laborc-árok középső szakasza mellett Mayeréké, a másik a Farkastorki út felső része felett, a csősz otthona.” Nem tudom, a csősznek és családjának mi lett a sorsa, de büszkén jelenthetem, a Mayerék még itt vannak.

(Folytatás a 10. oldalon)

A tartalomból

Kerti dolgaink	2. oldal
Tíz kérés az emberhez	4. oldal
Elfeledett művészek	5. oldal
Toll-Hegy	6. oldal
Gondolatok Don Bosco-ról	7. oldal
Téglavető rómaiak	8. oldal
Fűben-fában orvosság	9. oldal
Ismerjük fel	11. oldal
Feleség voltam Írországban	12. oldal
Alkony út 5.	13. oldal
Egyesületi hírek	15. oldal

AKIÉRT A HARANG SZÓLT...

Akiért a harang szólt Pünkösöd hétfő délutánján, az a csöpp Donát kápolna kb. 50 fős hívőserege volt. Valamikor rendszeresen tartottak misét benne a hegyieknek. Az itt lakók jövet-menet láthatják az 1781-ben épült barokk kegyhelyet. 222 éve állja már az idők viharait, amik bizony nyomot hagytak benne.

Területileg a Szentháromság Egyházközséghez tartozik, de mivel kevés a pap, nincs, aki misézhetne, így csak zárva látható. Külsőjét – az állagmegóvás miatt, szerencsére az utolsó percben – (áldozatos magánadományokból /köszönet érte/) nemrégiben tatarozták, de műemlék volta miatt, a belső restaurálása nem egyszerű dolog. A korabeli freskókat, képeket, díszítéseket és berendezéseket a Műemlékesek nélkül nem lehet rendbe hoz-

ni. Arról nem is beszélve, hogy az objektum nagyságához (inkább kicsiségéhez) mérten jelentős költségeket emésztene fel.

Hajdanában az itt elterülő szőlőskertek gazdái emelték közadakozásból Szent Donát tiszteletére. Nekünk, késői utódoknak, vallá-

si hovatartozástól függetlenül, össze kellene fognunk a helyreállítás érdekében. Arra gondoltam, hogy ha komoly szándékot látna a Műemlékvédelem bennünk egy gyűjtés indítására (és az eredményes lenne) a restaurálás szent és nemes célja érdekében, maga is áldozna erre.

Gondolkozzunk el ezen kedves hegylakók! Hozzuk össze a Donát-kápolnát segítők közösségét és vigyünk újra életet ebbe a hegyünket ékesítő szép kis ékszerdobozba, lakóhelyünk szépítésére és a magunk gyönyörűségére!

Várom véleményüket és ötleteiket, és reménykedem segítő szándékukban:

Sáringerné H. Erzsébet
Tel.: 250-2513

A mosoly

Mindenki érti. A világon mindenütt megtalálható. Nemzetközi nyelv, amely a jóindulatról tudósít, és bátorít.

Vannak országok, ahol jobban mosolyognak. Pedig esetleg nincs is sok okuk rá. Mégis.

Hallunk olyan helyekről, ahol a körülmények miatt, talán ez az egyetlen eszköz az életben maradáshoz.

Már kicsiny gyermekkortól természetes a mosolygás. A felénk forduló ártatlan gyermekarcokon olyan a mosoly, mintha egy hamvas virágot látnánk.

Hogy milyen gyönyörű, – ez és semmi más.

Vannak helyek, ahol vígan mosolyoghatnak, mégsem teszik. Mintha elfelejtették volna. Becsukódnak íziben, ha valaki rájuk mosolyog. Talán a bizalmaskodás egyik jelének tekintik. Ki tudja.

Nemrégiben anyai jóbarátnőmtől kaptam egy szép fordítást a fenti témában. Valamikor hegyi illetőségű volt, most azt írja, jó szívvel küldi, hátha a lapunkban is megjelenhetne.

A vers külföldről érkezett egy képeslapon, és francia nyelven írták. Eredete azonban messzebbre visz bennünket, mivel egy jeles indiai költő elmélkedik a mosolyról.

Valaki aztán hindiből vagy szanszkritből áttette francia nyelvre, majd a jó tanárnő által megérkezett hozzánk is, drága anyanyelvünkön.

Így megint csak bebizonyosodott, a mosoly mekkora utat képes megtenni a kerek nagyvilágban.

Nyers fordításban és rímek nélkül így hangzik a bölcselet:

Mahatma Gandhi: Egy mosoly értéke

Egy mosoly semmibe sem kerül, de sokat nyújt.

Gazdagítja azt, aki kapja, anélkül, hogy szegényítené azt, aki adja.

Nem tart, csak egy pillanattig, de emléke néha örök,

Senki sem annyira gazdag, hogy nélkülözni tudná,

Senki sem olyan szegény, hogy ne tudná azt adni.

Boldogságot teremt az otthonokban, tavaszt nyújt ügyeinkben,

Érezhető jele a mély barátságoknak,

Az elkeseredésben felújítja a bátorságot,

A szomorúságban vigasz, minden kinnak természetes gyógyszere.

Jó azonban, hogy nem lehet megvásárolni, sem kölcsönadni,

Mert abban a pillanatban van értéke, amelyikben adják,

És ha találkoznátok egyszer olyan valakivel, ki nem adja

Részetekre a várt mosolyt, legyetek nagylelkűek

És adjátok a tiéteket,

Mert senkinek nincs annyira szüksége egy mosolyra,

Mint annak, aki nem tudja azt másoknak adni.

Azt gondolom, nem véletlen hogy ez a vers a kezembe került, természetesen nem is tarthatom meg csak magamnak. Ajándék ez, és talán kedvcsináló. A mi életvitelünk mellett, úgy tűnik, mintha ránk férne egy kis biztatás, mosolyogjunk a fentiek szerint.

Azt olvastam az egyik újságban, a mosoly segít minket, hogy egészségesebbek lehessünk. Gyógyító ereje, akár a rendszeres testmozgásé.

Aki úgy gondolja, valóban értékes a mosoly, sose hagyja otthon, és legyen általa boldogabb, egészségesebb.

W. Grass.

Kerti dolgaink

A hagyományos kerti lexikonok is az öntözést tartják a legfontosabb júliusi tevékenységnek. Azt hiszem, az idei év ezt erősen alátámasztja. A fűtől a fáig minden növény szomjazik. Az öntözés a késő esti órákban a leghatékonyabb, mert ilyenkor párolog el a legkevesebb víz a levegőbe.

A vízpótlás mellett a növényvédelemre is gondot kell fordítani. Külön felhívnam a figyelmet a körték és almák monília elleni védelmére. Az igen magas nappali hőmérsékletek miatt a permetezéshez a kora reggeli vagy alkonyati órákat ajánlom.

A pázsitokat ne vágjuk túl rövidre, mert ha nem tud árnyékolni magának, még könnyebben kiszáradhat. Fontos az is, hogy csak borongós, esős időben trágyázzuk a gyept, még akkor is, ha van öntözési lehetőség, a perzselések elkerülése végett. A fákról és bokrokról vágjuk le a száraz ágakat, ezek egyrészt esztétikai értéküket rontják, másrészt a kártevők és kórokozók búvóhelye is lehet. Nagy szelek esetén a magas évelőket kössük össze, vagy karózzuk ki.

Már említettem a dió gubacsatkáját. Ha jelentkezik, általában alul kezdődik, lassíthatjuk az alsó, fertőzött levelek leszedésével.

Szelíd, áztató esőket, jó kertészkedést kíván:

Ort János
kertész

Madárbarát kert-program

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület új, országos programot indít a Madarak és Fák Napján Madárbarát Kert névvel. Az akció egyben visszatérést is jelent a madárvédelem gyökereihez, és lehetőséget teremt minden, környezetéért aggódó ember számára, hogy tegyen valamit a természet védelméért - a saját kertjében. A Madárbarát kertek a program során egy táblát kapnak az egyesülettől, amely segítségével a kertek tulajdonosai jelezhetik, hogy törődnek a madarakkal.

Érdeklődni: MME Telefon: 40/200-401

Drexler Szilárd

www.mme.hu

e-mail: info@mme.hu

KERTÁPOLÁS, PERMETEZÉS

ORT-kert ☎ 06 (30) 294-8414

REFERENCIAKERTEK A HEGYEN!

„Óhegy Napok” a Táborhegyen

(Folytatás az 1. oldalról)

A program pénteken 18.30-kor a hegyi művészek (Balogh Anita, Lundin Ann, Pázmándi Antal, Rác Gábor és Seres János) kiállításával kezdődött, melyet a III. ker. Önkormányzat részéről Szabó Magdolna, a Kulturális és Turisztikai Bizottság elnöke, valamint Rajnák László, az Óhegy Egyesület elnöke nyitott meg. A népes közönség ezután Seres Borbála klasszikus gitárjátékában, majd a kiállított műalkotásokban gyönyörködhetett.

Szombaton az érdeklődők előadásokat hallgathattak a „Téglavető rómaiakról” (Kádár Józseftől), a „Táborhegy törté-

Straub Dezső és az Óhegy Egyesület hastáncscsoportja. A talpalávalót a Turmix együttes és Mező András szolgáltatta. A bál hangulatáról mindent elmond az a tény, hogy az utolsó vendégek hajnalban tértek haza, és éjfél után (esztergomi fellépését követően) Gáspár Sándor színművész is ellátogatott hozzánk. (Az Egyesület ezúton is köszöni a művész úr nagylelkű adományát!)

Alvásról nem nagyon lehetett szó, hiszen vasárnap reggel 10.30-kor kirándulás keretében lehetett megismerkedni a Táborhegy nevezetességeivel, Piroch Rezső és Benyó Gergely vezetésével. Eközben

sok éhes „hegylakó” rövid időn belül mind a hat bogrács tartalmát elfogyasztotta. A zsűri hosszas tanácskozás után, – az első díjat (egy oklevelet és a legnagyobb fakana-

bott szakácssapkát) kapott – mivel először az ő bográcsa ürült ki – Pirchala István láb-szárpörköltje. És – bár most díjat nem kapott! – nehogy ki-maradjon a felsorolásból Soós Ibolya birkapörköltje és Rajnák Laci bográcsgulyása! A fenti étkek sem sokkal maradtak le a dobogóról! A nyerteseknek ezúton is gratulálunk, és reméljük, hogy még sokszor kápráztatják el érzékszerveinket mesterműveikkel!

A jelenlévők hangulatát a díjak átadását követő bor- és pálinkakóstoló is nagymértékben növelte. Seres János szobrászművész barátunk („másodállásban” szőlősgazda!) felvontatta fantasztikus pálinkáit. Nehéz volt eldönteni, hogy a szilvás, barackos, ananászos, vagy netán a mézes „tüzes” nedű aratott-e nagyobb sikert!

Bízunk benne, hogy aki részt vett a programokban, nem bánta meg és jól érezte magát. Reményeink szerint – az Önkormányzat további támogatásával – jövőre is megrendezhetjük az Óhegy Napokat, és még többen élvezik majd programjainkat!

Ezúton szeretném még egyszer megköszönni az Önkormányzat, a fellépő művészek, előadók, „szakácsmesterek” és kukták, a zenekar és a hangtechnikus, valamint a Borpatika közreműködését! Köszönöm továbbá a rendezvény szervezésében és lebonyolításában végzett lelkes és önzetlen munkát

Novath Ildinek és Lacinak
Raffinger Évának
Rajnák Lászlónak
Sáringer Erzsikének és Soós Ibolyának;

És a családomnak, hogy kibírtak kb. egy hónapot pirítóssal kenyéren és zacskós levesen!

Benyóné Dr. Mojszis Dóra
Az Óhegy Egyesület vezetőségi tagja, szervező

A vasárnapi kirándulás teljes „mezőnye”

neti és természeti érdekességeiről” (Benyó Gergelytől), és a „Hegyi kertek aktuális karbantartásáról, kártevőiről” (Zsigó Györgytől). Az előadásokat kötetlen beszélgetés követte. A délelőtti folyamán bemutatta a Braunhaxlerék (és egyben saját családjának) betelepüléséről írott könyvét Gálosfai Jenőné.

A nap az esti „Óhegy bál”-al zárult, ahol fergeteges sikerrel felléptek (gratis!) a hegyi lokálpatrióta színművészei: Bakó Márta, Morvay Pálma,

Gálosfai Jenőné dedikálás közben

a „Népház”-ban már rotyogtak a finomságok a bográcsokban, hiszen főzőversenyt is hirdettünk! A zsűritagoknak gyorsan kellett kóstolgatniuk, mivel a

Benyó Gergely, a „Táborhegy történeti és természeti érdekességeiről” tart előadást

Zsigó György a „Hegyi kertek aktuális karbantartásához ad tanácsokat

lat) Raffinger Éva tárkonyos csirkeragu levesének, – a második díjat Novath László őzpörköltjének, – a harmadik díjat pedig Cseresznyák Vera pulykaragujának ítélte meg. Különdíjat (egy méretre sza-

Artúr király rovata

Tíz kérés az emberhez

**CSAK KUTYA-
BARÁTOKNAK!**
TIZEDIK KÉRÉS: TÖRÖDJ VELEM, AMIKOR MEGÖREGSZEM. TÉGY MEG MINDEN NEHÉZ LÉPÉST VELEM, MERT VELED MÉG AZ IS KÖNYVEBB LESZ.

Vajon mi lesz majd, ha megöregszem? Mi vár majd rám?

És mi lesz majd... – mi lesz majd akkor...?

Van köztetek néhány borzasztóan okoska tudósféle, aki azt állítja, hogy a kutya szerencsés, vagyishát inkább buta egy szerzet, mert azt sem tudja, mi az a halál. Mi az, hogy nem tudja? Mi ne tudnánk, mi, akik éppenséggel a ti mitológiátok szerint, ott ültünk már a teremtés, az idők kapujában, és ott állunk a Holtak Birodalmának ajtajában is? Hát a kínai hagyományok nem óriási, hosszú szőrű, idomtalan ebként ábrázolják az „eredeti káoszt”, s az ókori egyiptomi halotti kultuszban pedig nem ott strázsál Upuaut, az Útmegnyitót?

Mi ne tudnánk, mi az a halál?

Csak legfeljebb nem beszélünk róla annyit, mint ti, emberek. Mert így tanítja az ősi Törvény: a halál magánügy. Az utolsó vadászat, és az öreg kutya magára marad. A farka meg továbbmegy, így van ez. És a ti farkátokban sincs ez sokkal másként; olyankor azt mondjátok: az élet megy tovább... Pedig nem megy, legalábbis úgy, ahogyan addig volt, nem megy tovább.

Persze, az is lehet, hogy felejtani – jó.

Minket amúgy képesek vagytok elég szépen elfelejtani. Látom én, az utcánkban is, hogy időről időre eltűnik valaki közülünk, s lám, milyen gyorsan és milyen szépen is megy tovább az élet... Mert legtöbbször csak a ti halálotok az érdekes; a kutya, az kutya. Alszik, eszik, ugat, nem becsülik holtan sem. És észre sem veszitek, amikor kihuny a fény a szemünkben, csak reggel botlotok belénk, ahogy kilépnétek az ajtón.

De hagyjuk ezt, van még kis időm...

Én is megöregedtem. Amikor elkezdtem ezt az írást, még csak 10 éves voltam, ami emberül 75 évet jelent. Most, hogy a végére érek, betöltöttem már a 11-et. Vagyis 82 éves volnék. Ami nektek még egy esztendő sem volt, nekem hét. A Papa csak egy kicsit öszült tovább, de én már nem tudok járni.

Hogy is szól ez a tizedik kérés? Tégy meg minden nehéz lépést velem, mert veled még az is könnyebb lesz... Hát, ami azt illeti, a Papa tényleg minden nehéz lépést megtesz velem, nélküle már nem tudnék sehová sem eljutni. De ő pontosan ért mindent, és nem enged, hogy a barátja a földön csússzon. Tudja, ha föl akarok kelni, tudja, ha inni akarok, és visz, mindenhová visz, még sétálni is visz.

Pontosabban, cipél. Fogja a farkamat, úgy emeli fel a hátsó lábaimat, amik valahogy

mostanában külön életet élnek. Már nem tudom irányítani őket, lifegnek, összecusklanak alattam. Ezért aztán a Papa visz és hoz, és nem hagyja, hogy csússzak-másszak a földön, mert tudja, még menni akarok. És emel és tart és cipel és visz és hoz és büszke rám, hogy milyen ügyes vagyok, és csak én látom, hogy elfutja a szemét a könny, amikor rámnéz, és hogy a dolgozószobájába menekül, hogy senki ne lássa, és ahová többé már én sem mehetek vele, mert az egy emelettel lejjebb van, és oda lépcsők, megmászhatatlan lépcsők vezetnek.

Milyen mulatságos is ez. Amikor kicsi voltam, a Papa a nyakamnál fogva próbált visszafogni, most meg a farkamnál fogva próbál megtartani. Így poroszkálunk most már.

– *Ugye, baj van, Papa?*

– Nincs baj. Semmi baj van, öreg cimborám, mi baj volna?

– *Tudom én azt... Gyógyszereket dugdosol a csokis sütibe, azt hiszed, be tudsz csapni engem? Az én orrommal?*

– Én is szedek, láthatod, pontosan annyit, mint te. Csak én nem kapok hozzá csokis sütit.

– *És a szürke macska... Láttam én már régebben is, hogy idejár a tálamhoz, vacsora után, nem szóltam. De mostanában már itt eszik egy méterre tőlem. Mert ő igenis tudja, hogy baj van...*

– Nem tud semmit az a bűdös macska. Holnap elküldöm...

– *És már nem sétálhatok a Jennykével sem.*

– Hisz ismered, milyen szeleburdi. Nem bírnád tartani a lépést vele. Elesnél. Fájna.

– *Így is fáj... És amikor csöngetnek, nem engeded, hogy lerohanjak a kapuhoz. Ez egy házőrzőtől szerinted nem baj?*

– Nem is vagy te házőrző, lükepék. Vólnál szíves emlékezni, amikor például jöttek a tolvajok...? Mondtam már neked: tehénpásztor lennél, ha volna tehenünk, meg ha Svájcban élnénk, de itt, a Királylakin, te a király vagy. A király meg ne rohangáljon; majd feljönnek azok a látogatók.

– *És, hogy a lábaimra cipőt húzol, mielőtt kimegyünk, az is semmi baj?*

– Sebek lettek a lábaidon. Leszakadtak a körmeid, ahogy húztad őket a betonon. De, hogy cipőt kaptál, látod, most már semmi baj.

Jó, akkor semmi baj van...

Megöregedtem... Elszállt ez a tizenegy év. Pórázt rángató „kis lükeből” – „öreg barátom” lettem... „Egy kiöregedett vadászkutya / Vonítva ül a kátyúba / A hűséget én nem csak mutattam...” Ezt meg az öregező Hofi énekelte... Dehát, vadászkutya sem vagyok.

– *Azért az életben legalább egyetlen nyamvadt tehenet mégis csak mutathattál volna...!*

Mostanában már csak fekszem, és nézelődöm. Meg tűnődöm, erről a tizenegy évről. Azt hiszem, nem panaszkodhatok, egész jó falkába kerültem. A Papa szerint ebben legyen egészen nyugodt... Képzeltétek, állítólag több olyan kutyát is ismer, aki nem, hogy nem ehét együtt a családjával, de nem mehet be a házba sem, és még vihar idején is kint kell lennie az udvaron. Meg kidobott, elvesztett kutyákról is szokott mesélni, meg rácsos telepekről, de ezt már tényleg nem nagyon akarom elhinni. Mert a Törvény szerint a falkán kívül nincs élet, ha eldobtok magatoktól, meghalunk. Hogyan élhetnének akkor kutyák azokon a telepeken?

Mi volt ez a tizenegy év? Alapvetően boldogság. A Papáék komolyan hisznek abban, hogy a kutya közelsége boldoggá tesz, és én igyekeztem boldoggá is tenni őket. Azt hiszem, nagyon szerencsésnek mondhatják magukat, hogy én lehettem a kutyájuk, mert nekem ez volt a legfontosabb dolgom ezen a földön. És becsülettel végig is csináltam.

A világ egyik legszomorúbb könyve – a Papa mindig is dugdosta előlem – Anna Moll kutyás sírfeliratai. Búcsúzóul idemácsolom nektek ebből az utolsó üzenetet:

A világban, hol éltünk, gyermek apját felelji.

Ki emlékszik ránk?

Senki.

Kő sincs sírunk felett.

Elporlad majd e könny is, a végső üzenet, a végső bizonyosság, hogy itt éltünk köztetek.

Ugye nem így lesz?

Ugye emlékeztek majd ránk?

Elfeledett művészek

Emlékezzünk az elfeledett művészekre, akik lakóhelyüknek választották a Hegyvidéket!

A Trianoni békediktátum a megcsönkített ország gazdasági életét még külön is összezsugorította. A mindennapi gondokkal küszködő népnek nem volt gazdasági ereje a művészetek pártolására, az állami intézmények a meglevő javak fenntartására tudtak csak anyagiakat áldozni, így a művészi képességű honfitársainkra is nehéz idők jártak. Itt a hegyen könnyebb volt olcsóbb lakáslehetőséget biztosítani, így több művészünk is élt itt a II. világháború befejezése előtt és után is.

Legyen szabad megemléteni közülük az általam is ismerteket: *Bihari Ari*, Csók István tanítványa, *Bihari Mór* testvérhúga, aki kedves táj-

képeket készített a hegyoldal egyes részeiről is.

A harmincas években művirágkészítésből tartotta fenn magát. *Pán Arthur*, aki a harmincas évek nyomora elől kivándorolt Angliába, ahol olyan elismert festővé vált, mint *László Fülöp*. A II. világháború után a szövetséges hatalmak minden katonai és politikai vezetőjét vele festették le. (Nagyobbik

fia a munkaszolgálatban vesztette életét, a kisebbiket és a feleségét 1946-ban tudta csak kivitetni. Az *Ilonka* utcában laktak.)

Az *Erdőalja* úton lakott *Halmágyi* szobrász és csendéleteket festő felesége. Alkotásaikat a kifinomult ízlés jellemezte.

Antal Károly a *Jablonka* út és *Laborc* utca találkozásánál lakott élete végéig, élete

harmadik évtizedében készített „várbeli” *Julián* szobra mutatja mindörökké, hogyan tudta ábrázolni azt a pillanatot, amikor azt mutatja a haldokló társnak, a *IV. Béla* által az őshazából küldött *Julián*, „már a következő faluban magyarok élnek”.

A *Farkastorki* út felső végén levő, a *Margittai* testvérek által építtetett házban kapott lakást *Edvi Illés Aladár*, aki a tájképfestészetben éppen úgy jeleskedett, mint állatfestészetben. Alkotó ereje teljében egy sajnálatos baleset oltotta ki életét. (Akkor még a combnyaktörést nem tudták meggyógyítani).

E rövid ismertetés befejezéseként meg kell említeni, hogy *Antal Károly* – a *Kőrösi Csoma Sándor* ünnepekre – elkészítette a jakháton ülő világhírű keletkutató szobrát, amit az angolok kivittek Indiába.

Dr. Bókai Bátor

Antal Károly szobra a Halászbástyán

Antal Károly: Szt. István megkoronázása (Esztergomi Múzeum)

A fõn

Ez egy különös szél. Rõg-tõn beugrik bárkinek, aki ezt a szõt hallja.

Méghozzá vad természetû, amelyik váratlanul zuhan le az égigérõ, magas hegyekrõl. Amik ott vannak, ahol. Persze a svájciaké, leginkább.

Nincs állandóan. De amikor van, a nép ideges, sõt túlfeszített. Olyannyira, hogy némelyek még el is ragadtatják magukat. Ilyenkor aztán súlyos bûnesetek is elõfordulhatnak.

Az enyhítõ körülménynek számít, ha bizonyítottan fõn volt. Milyen kegyes.

Már a bûnös oldaláról.

Direkt pozitív. Mondjuk, akin a bûneset végbemegy, annak már egyre megy. Ám az

ilyeneknek már sokszor nem is tud komoly véleménye lenni.

***

Most olvasom az újságban, nekünk is van fõn szelünk.

Kifejezetten itt, a mi hegyünkön. Egyedül csak nekünk az egész országban.

Pont itt zajlik az észak-keleti lejtõn. Hajaj. Jó lesz vigyázni!

Lezúdul a fejünk felett, a hegy tetejérõl a Bécsi útig, és még azon is túl.

Persze ne úgy képzeljük el, mint amikor a sárkányrepülõs kezd hullani, a kertünk végibe kora tavasszal.

***

Azon gondolkodom, azért mégis csak érdekes lehet be-

leállni a fõnbe, hogy megtapasztaljuk. Van, aki úgy mondja, inkább áramlásszerű, és elõfordul benne valami hergelés-féleség.

Mások szerint inkább a zúdulás érzékelhetõ.

Így aztán rövid idõn belül el kell dönteni, ha például kilépünk a ház oltalmából, állva maradjunk, vagy visszahúzódjunk. Állítólag az utóbbi a nyerõ.

Isten ments, hogy falhoz vágjon minket!

Idegesség, netán feszültség érzete viszont nem eltûlozandó.

Sõt, direkt nem ajánlott. Nálunk ugyanis még nem született a Tisztelt Házban olyan törvény, amely figye-

lembe venné, ha elragadtatnánk magunkat fõn idején.

***

Most, hogy tudjuk ezeket, jó lesz alibinek, ez a fõn.

Még meg is könnyíti az életünket.

***

Ha belegondolunk, van olyan, amikor meg kell követni valakit, és nagyon nem akarózik... Magyarázkodás helyett az egészet kenjük a fõnre.

Miatta volt, van, lesz, slussz-passz. Bocsánatos bûn.

És már mehet is minden tovább a régi kerékvágásban.

Legalább könnyebben és többet tudunk mosolyogni.

És ez sem semmi...

W. Grass

Toll-Hegy JÚLIUS–AUGUSZTUS

„Tudjuk, melyik virág a leg-szentebb: a liliom, – ezt tartják az angyalok meg a szentek a kezükben.” – írja Gárdonyi Géza a *Mai csodák (Virágok világa)* c. művében. „A virág titok. Ember elméje az ő létele világába be nem hatolhat.”

A LILIAM, MINT JELKÉP

A liliom az ártatlanság, a tisztaság, a szűziesség és az erény szimbóluma szinte minden kultúrában. Így volt ez már a bibliai időkben is.

Az Ószövetség szerint Júdea vén bírái megkívták a szép Zsuzsannát, aki férjes asszony volt. Meglesték kertjében fürdőzés közben, ám mivel **Zsuzsanna** ellentmondott a bírák vágyainak, azok hatalmuk és élemedett koruk erejével, házasságtörés, paráznaság bűnével vádolták. El is ítélték, de a fiatal Dániel próféta a vádlók tanúvallomásában kimutatta az ellentmondásokat, így Zsuzsannát felmentették, a hamis tanúkat pedig kivégezték. A jó Zsuzsanna tehát – akinek neve **héberül liliomot jelent** – győzedelmeskedett, a gonosz vének pedig meglaktak.

Jacopo Tintoretto: Zsuzsanna és a vének c. festményén mi is megleshetjük az arcán öntudatlan elégedettséget és csábító nyugalmat tükröző Zsuzsannát, fürdőzés közben.

A liliom a görögöknél Aphrodité, a rómaiak pénzén a reménység, a keresztény középkorban a szelídség és a szűziesség, az Anjouk címerében a lovagi erények jelképe volt. Mindez érthető, hiszen e hófehér szirmú, egyenes tartású virág látványához egyértelműen kapcsolható az egyenesség, a tisztesség fogalma.

Gábor arkangyalt, isten hírnökét, aki többek között a Megváltó születését vitte hírül, ha-

gyományosan **kezében tartott liliommal** vagy jogarral (esetleg jogarból kinövő liliommal) ábrázolják.

AKI A LILIAM HALLATÁN ELŐSZÖR ESZEMBE JUT, MOLNÁR FERENC.

Idén 125 éve született egyik kedvenc magyar író, a nagyszerű, kiemelkedő egyéniség, aki 1952-ben, New York-ban bekövetkezett haláláig 42 színdarabot, 11 regényt, 8 kötetnyi elbeszélést, 7 kötetnyi publicisztikát és 4 kötetnyi rövid jelenetet, karcolatot írt. De nem csak műveinek mennyisége lenyűgöző, hanem „milyenségtűk” is. Egyik világszerte legismertebb drámája, a **Liliom** joggal nevezhető a XX. század eleji magyar drámaírás egyik gyöngyszemének.

„Ennek a Liliomnak a levegője, ez a szemérmességet röstellő és fojtogató, pökhendien érzelmes és érzékenyszívű levegő az a bizonyos budapesti, ami már függetlenné tette magát Bécs atyáskodásától. Ez a levegő a kamasz nagyváros Budapesté, aki már a saját lábán akar járni és a saját hangját hallatni és az ifjúság merszével ítéli meg a dolgokat.

Ez a Liliom igazi értéke. A mersz, az újnak meglátása, ahogy a zseni nem akar tanulni csak magától, csak maga körül nézdelődve.” (részlet Tersánszky J. Jenő: Molnár Ferenc Lilioma c. írásából, ami 1929-ben jelent meg a Nyugat hasábjain a darab Vígszínház-beli repríze kapcsán).

A Liliomot tucatnyi nyelvre lefordították, számos országban színpadra vitték, több film is készült belőle. A Karussel című musical a Broadway-n is frenetikus sikert aratott. 1956-ban Henry King Amerikában ismét filmre vitte a vásári kikiáltó történetét. Így elmondhatjuk, hogy a Liliom karriertörténete a pesti lizsétől az Újvilágig ért.

De hogy a Liliom születését megelőző század drámaterméséről is szót ejtsék, megemlítem **Szigligeti Ede: Liliomfi** c. vígjátékát is, melynek középpontjában, sok más népszerű darabhoz hasonlóan szerelmi bonyodalom áll, könnyed szórakozást nyújtva minden színházlátogatónak.

A SZENT KORONA LILIAM

Mohács után az árván maradt országnak egyszerre két királya is lett hirtelen. Mindkét királyt, Szapolyai Jánost és Habsburg Ferdinándot is a székesfehérvári székesegyházban koronázták meg. Az 1538-ban közöttük köttetett váradi békében megegyeztek, hogy Szapolyai halála után a korona és az ország Ferdinándra száll. Két év múlva Szapolyainak fia

született, viszont ő két héttel a gyerek születése után meghalt, hiába választották meg a rendek a gyermek János Zsigmondot királynak, megkoronázására nem került sor. Ferdinánd a váradi béke alapján jogot formált a koronára. A török 1541-ben csellel bevette Buda várát, Erdélyt János Zsigmond uralma alá rendelte. Ferdinánd sereget küldött Izabella ellen és a korona átadására kényszerítette.

Mielőtt átadták volna a koronázási ékszereket,

Izabella a fia számára letörte a korona keresztjét, amit állítólag János Zsigmond egész életében a mellén viselt, abban bízván, hogy így

a hiányzó darabok is visszakerülnek hozzá. A kereszt később II. Rudolf császárhoz került. A prágai olasz követ szerint ez „egy **liliom** vagy hasonló

Kanada Trade Kereskedelmi Kft.
1074 Budapest, Huszár u. 3. Tel./Fax: 342-4478
kanada@vodafone.hu

Műanyag télikert

Tervezéstől a kivitelezésig
kiváló minőségű profilból,
kedvező áron.

Műanyag nyílászárók
– ajtók, ablakok – cseréje
falbontás nélkül

deceuninck

dolog, mely Magyarország koronájának egyik része és dísz volt".

A koronát 1608-ban restaurálták, így nehéz megállapítani a történészeknek, hol állhatott a lilium alakú kereszt és milyen ereklyét őrzött.

Szent István koronájának egyetlen hiteles ábrázolása az 1031-ben készült miseruhán, a mai koronázási paláston látható. Az ilyen korai abroncskorona-ábrázolások nagyon sematikusak, de az látható, hogy a fejéket **három lilium alakú** ékítmény díszíti. (Trogmayer Ottó régész írásának alapján)

A NEMZETKÖZI CSERKÉSZ-SZÖVETSÉG CÍMERE

Mi is a Cserkészszövetség?

„A cserkészlet önkéntes és politikamentes, vallásos ifjúsági nevelőmozgalom, mely mindenki

előtt nyitott származási, faji, vagy vallási megkülönböztetés nélkül. A mozgalom célját, elveit és módszereit az alapító lord Robert Baden-Powell határozta meg." (A Cserkész Vi-

lágsszövetség Alapító Szabályzata). Bi-Pi 1907-ben alapította, az első kísérleti cserkésztribornak Brownsea szigete adott otthont. Ma két világszövetség létezik, az egyik a Cserkész Világszövetség (WOSM) genfi központtal, a másik a kifejezetten leányneveléssel foglalkozó Cserkészlány Világszövetség (WAGGGS). Ez utóbbit 1910-ben Bi-Pi Agnes nevű nővére alapította. A két tőnek összesen 40 millió aktív tagja van, vagyis a világ lakosságának több mint fél százalékát fogja át. (Összesen hét országban nincs cserkészlet a világon). A cserkészlet a világ legnagyobb ifjúsági mozgalma. A cserkészlet lételeme a természet, annak megismerése, szeretete és védelme, valamint a másokon való segíteni akarás. Mindezt színes programok, nagy kirándulások és bulik, hatalmas jamboree-k keretében teszik.

Az ifjú Indiana Jones is cserkész volt, a történet megalkotója, Steven Spielberg, és a régészprofesszort alakító Harrison Ford, Neil Armstrong, Szentgyörgyi Albert, Almásy László, a svéd király, és még folytathatnám a sort, mind cserkészkedtek fiatalkorukban.

És most megkérdezhetnék, hogy került a cserkészcsizma a Toll-Hegy asztalára? Úgy, hogy a szervezet címerében, emblé-

Oscar Wilde mondta:

„Nem vagyok elég fiatal ahhoz, hogy mindent tudjak.”
„I am not young enough to know everything”

májában is szerepel lilium, mégpedig a sárga, **francia lilium** (Fleur de Lis), ami a cserkész nemzetközi szimbóluma. A lilium pedig a természet szeretetére utal.

LATIN

Pár éve, épp nyáron történt. Nagy meleg volt, néha kicsit szédültem, az idő felettem sem állt meg, könyvet is egyre hosszabb karral olvastam, így elmentem szemészetre a kicsi lányommal egy komplett kivizsgálásra. Mindig is híve voltam a **prevenciónak**. (Praevnio = megelőz, megakadályoz).

A szemész becsöpögtetett valamit a szemembe, majd egy fura szerkezettel vizslatni kezd-

te lelke tükkrét. Közölte, minden rendben, egy gyenge olvasószemüveget felír, de semmi vész. Megnyugodtam. Igen ám, de indulás előtt közölte, most aztán nagyon vigyázzak a szememre kb. 3 órán keresztül. – És ez mit jelent? Miért? – kérdeztem. – Csak annyit – így ő –, nehogy véletlenül belekapjak, vagy ilyesmi, mert megsérülhet, semmit nem éreznék, az előbb teljesen elzárkózott. Tekintetbe véve a „vigyázz, mint a szemed fényére!” és hasonló intelmeket, valamint a hőséget, amikor is nyitott ablakkal fogom hazafuvarozni magunkat, a berepülő rovarokat, majd elhessegetésüket, és így a szembekapást, szóval, elkezdtem rosszul lenni. Ennek – egy székre huppanva – hangot is adtam. Vérnyomásmérés, majd hallom kis izgatottsággal a hangban: nincs vérnyomása, **kollapszus** lesz. (Collabor latinul: elájul, összeroskad, meghal).

Mivel mindig is szerettem tenni a dolgom, azon nyomban szétterültem a földön. Egy ilyen határozott kijelentő mondatnak nem lehetett ellenállni. Kérem szépen, én jó **páciens** vagyok.

JéTé

Gondolatok egy Don Bosco-ról látott olasz film kapcsán

(A Szaléziak Társasága 1854 óta működik. Bosco János torinói pap alapította a fiatal fiúk nevelésére. Jelenleg a katolikus egyház harmadik legnagyobb férfi szerzetesrendje, mindenütt a világon megtalálható. Óbudán a szaléziak 1920-ban telepedtek le. A fiatalok között csak „Szalinak” becézett rendház ma a Bécsi úton található. – szerk.)

Budapest III. kerülete a II. világháború előtt a főváros legszegényebb kerületei közé tartozott. Belterületét három téglagyár uralta, külterületén a vidékről a fővárosba menekülők települtek le. A téglagyári munkásság a proletáriátus legszegényebb rétegét alkotta.

A legtöbb család neve arról árulkodott, hogy a Felvidék azon területeiről érkezett ide munkát vállalni, ahol, ha megtermett is a búza, csak három és fél szemet adott szemként, míg az Alföldön ez az arány 1: 12

volt. A nehéz munka, a téglagyárak szezonális – márciustól októberig történő – működtetése általánossá tette a szegénységet. Ehhez járult az alkoholizmus pusztítása, és a zsúfolt, egészségtelen lakások melegágyaivá váltak a tbc-nek.

Két vallási intézmény vette fel a harcot a kallódó fiatalok életútjának javításáért. A Bécsi úton levő – Szalézi Rend által fenntartott – Szent Alajos Ház, és a piac melletti – Kerékgyártó főtisztelendő által alapított Szent József otthon. Az előbbi bentlakásos internátus is volt egyúttal, ahol sok szegény vidéki család gyermeke kapott lehetőséget a magasabb iskolák elvégzésére, a másodikban pedig a rossz lakáslehetőségekkel sújtott gyerekek tudtak tanulni és nívósan szórakozni. (Ma már a Bécsi úti intézmény,

lényegesen kibővítve, a Szalézi Rend magyarországi központjává vált).

Itt kell megemlékeznünk néhány kóspallagi plébánosról. Pálvolgyi Józsefről, aki naponta gyalog járván az Árpád gimnáziumba, reggel és délben a Szent Alajos kápolnában mondta el imáit. A Farkastorki lejtőn lakott, és az ott szerzett lelki felvérteztséggel – és a mártírhalált halt Könözy Senkár Lajos példája, aki számára javasolta a papi hivatást – segítette a börtönbeli szenvedések elviselésében, amikor az ifjúság nevelése terén végzett tevékenységét a Rákosi rendszer börtönbüntetéssel „jutalmazta”.

Dr. Bókai Bátor

Don Bosco

Téglavető rómaiak Óbudán

A Római Birodalom több mint ezer éves fennállása alatt egyre több területet vont uralma alá. A megszerzett területeket tartománnyá, provinciává szervezték, kialakítva a katonai és polgári élet római mintájú formáit. A birodalom északi határai nagyjából a Rajna–Duna folyók vonaláig terjedtek. A határok mentén szinte folyamatos harcok kellett vívni a nyugat felé állandóan áramló „barbár” törzsekkel.

A ma Dunántúlnak nevezett területet is magába foglaló Pannónia provincia az I. sz.-tól az V. sz. elejéig tartozott a birodalomhoz, míg végül Attila hunjainak fennhatósága alá került. Pannóniában, mint a többi tartományban is, jól kiépített úthálózat tette lehetővé az állandó katonai mozgásokat és a fejlett kereskedelmi életet.

Pannónia központja kezdetől fogva a Duna nagy kanyarulatának közelében fekvő Aquincum volt. Itt volt a tartomány katonai központja, de természetesen a polgári település is kialakult. Ezek területét nevezzük ma Óbudának.

A polgárváros az akkori városfalon kívül fekvő amfiteátrumtól délre terült el. Lakosainak száma elérhette a 10 000 főt. A mai Flórián tér és környéke alatt vannak az egykori katonai tábor, a „castrum” maradványai. Közvetlenül mellé települt a katonaváros, a „canabe”, ahol különböző szolgáltató telepek voltak, és a katonák családjai laktak. Ez a település a Nagyszombat utcai amfiteátrumig, vagy még azon túlra is kiterjedt, lakossága elérhette a 20 000-es lélekszámot is.

A római hadsereg katonai szervezetének alapegysége volt a „legio”. Ennek létszáma általában 6 000 fő körül mozgott. Ezeket az alakulatokat a birodalom katonai érdekei szerint vonultatták a háborúk helyszí-

nére, vagy helyezték át más tartományba. A hadsereg szükségleteinek kiszolgálására, és -békeidőben – más tevékenységek végzésére hozták létre a kiegészítő légiókat. A II. kiegészítő légió, a „Legio II. adiutrix”, már az I. sz. végén Aquincumban állomásozott.

Abban a korban a legelterjedtebb építőanyag a fa és a kő volt. Az épületek fedésére általában rostos növényi anyagok, nád, zsupszalma szolgáltak. Pannóniában gyakori megoldás volt az alacsony kőfalra épített favázis szerkezet, kő, vagy tapasztott vesszőfonat kitöltéssel.

Ahol nagyobb mennyiségű, szervezett munkaerő állt rendelkezésre, és agyag is volt hozzá, – a kerámiaipar mellett – kialakult a kerámia építési anyagok készítése is. Aquincum mellett, – a mai Hármashatár-hegy lábánál – bőségesen volt agyag.

„A castrum védművekkel határolt területén kívül működtek a légióknak azok az üzemei, melyek tűzrendészeti vagy egészségügyi okokból nem kaphattak helyet a táborban. A II. adiutrix legio téglagyára, kerámiaüzeme és üvegfüvő műhelye a

katonaváros délnyugati sarkát foglalta el, a mai Bécsi út, Selmeci út, Zápor utca és Föld utca által határolt területen. Itt eddig 14 tégl- és kerámiaégető kemencét, s a hozzájuk tartozó szárítóhelyiségeket, raktárakat és műhelyeket bontottak ki a földtakaró alól. Az üzemnek saját folyóvíz-vezetke volt, de kutakból is pótolta az ipari gyártáshoz szükséges vízmennyiséget. Az udvarokon lévő hulladékgyűjtőket teleltették a II. légió bélyegzőjével ellátott áruk hibás példányaival és mintadarabjaival. Az üzemben építési anyagot, (tetőfedő cserepet, falazó téglát), ipari kerámiát (vízvezetékcsöveket, csatorna fedlapokat, padlóburkoló téglamozaikot), szigetelő anyagokat (üreges és hővezető téglát), mécseseket, díszedényeket (terra sigillatát és egyéb reliefdíszes árut), iszenszobrocskákat, konyhaedényeket, és mindenfajta használati kerámiát gyártottak. A kerámiaüzem az I. sz. végétől a IV. sz. végéig működött.” (Kaiser Anna–Póczy Klára: Budapest Római öröksége. 119.)

Mindezt a sokféle, és építési kerámiák esetében nagyto-

megű anyagot nem csak megformálni, de kiégetni is kellett. Milyen volt, és hogyan működött egy ilyen kemence?

***

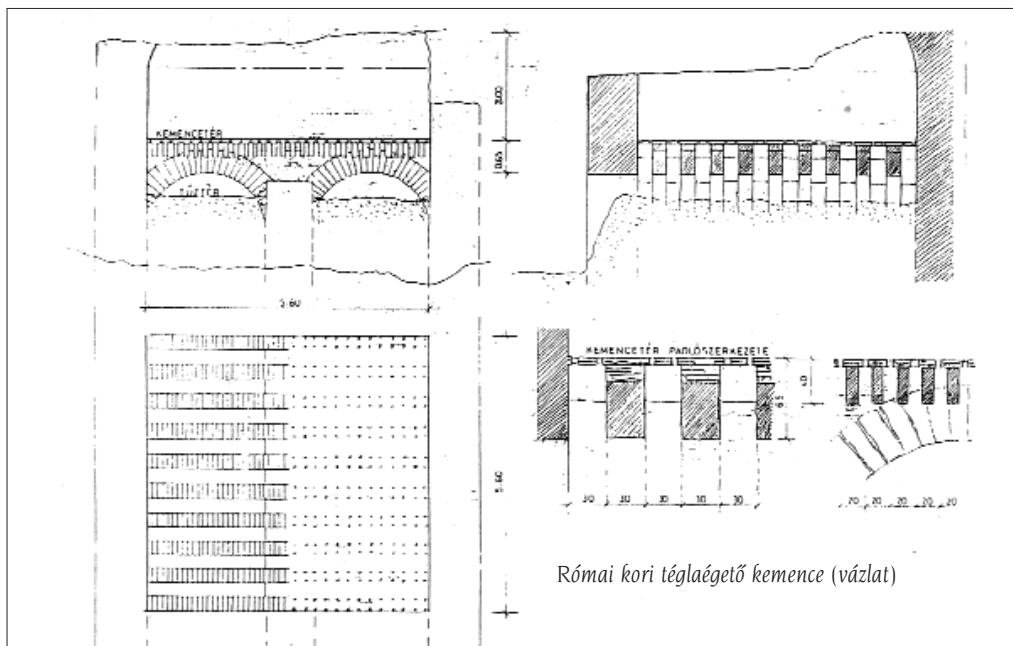
Az egyik kemence – 32 m²-es, négyzetes égetőterével – meglepően nagy építmény volt. A kemence épülete kétszintes volt, alsó szintjén két, alagútszerű tüzelőfolyosóval. A folyosók mennyezetét 30 cm-es közzel elhelyezett, 30 cm vastag falakban kialakított boltozatok alkották. A falközöket hézagosan elhelyezett téglákkal fedték le, erre került a felső szint padlózata. A padlóban, a téglák közti hézagokban, két-két lyukat készítettek. Ezekon, 540 lyukon át áramlott fel a meleg. A felső szint boltozatos volt, bizonyára közepén a szabályozható elzáró-nyílással, oldalt a berakáshoz, befalazható ajtóval.

Hasonló boltozati megoldással kisebb, egyszerűbb kemencék is épültek.

(Folytatása következik)

Kádár József

(Óhegy Egyesület rendezésében, 2003. június 21-én tartott előadás alapján. A közölt ábrák Kádár József gyűjteményéből származnak.)

Római kori tégláégető kemence (vázlat)

Fűben-fában orvosság

Régen az asszonyok biztos kézzel kiválasztottak egy gyógynövényt – évszázados tapasztalatok szerint –, ami alkalmas volt arra, hogy egy betegséget elmulasszanak.

Az orvostudomány fejlődésével a gyógynövények háttérbe szorultak, ám jó évtizede ismét reneszánszukat élik a természetes gyógymódok.

A konzervatív orvoslás és a természetgyógyászat remekül kiegészítik egymást. A rendelésben diagnosztizálják a betegséget, gyógyszert rendelnek, további vizsgálatokra is küldenek. Esetenként teljes gyógyulást a természet erőinek bevonásával érhetünk el. Pl. onkológián kezelnek egy beteget, és közben az immunrendszerét természetes módszerrel erősítik.

Az immunrendszert rendszeres mozgással, légzőgyakorlatokkal, helyes táplálkozással, salaktalanítással és gyógynövényekkel tarthatjuk karban. (Salaktalanít egy nagy adag rizs evése is, és ugyanazon a napon sok rost, gyümölcs és zöldség).

Annál jobban működik a szervezetünk, minél több biológiai anyagot kap. Régen még a szegény háztartásban is akár kétszázféle növényt használtak fel alapanyagul és fűszerként. Ma már alig ötvenet számolhatunk nagy jóakarattal.

A zöldségek és gyümölcsök között vannak kiemelkedők is a szervezet szempontjából. Pl. az articsóka javítja az epe működését, serkenti a májműködést, és vízhajtó is. Az alma vírusölő, a hüvelyesek rendszeres fogyasztásával ki-

védhető az emésztőrendszeri betegségek egy része. A fokhagyma kitűnő vírus-, baktérium- és gombaölő hatását, véd az érlemeszedéstől, de napi 1-2 gerezdet legalább el kell fogyasztani. Ez is örökös az immunrendszer felett.

SOK ROST ÉS FOLYADÉK

Elengedhetetlen a sok rost fogyasztása, mert ezek megkötik a salakanyagokat, lassítják a cukor felszívódást, segítik a dinamikus, folyamatos bélműködést. Lehetőleg „friss, élő” formában fogyasszuk, ne konzerv gyanánt. Naponta legalább 2 liter folyadékot kell igyunk, alacsony nátrium tartalmú ásványvizet, tiszta víz, gyógytea formájában. Az ásványvizet is cseréljük másfajta időnként.

VÁLTOGASSUK A GYÓGYTEÁT!

Ha ilyen teákat iszogatunk, növeli a védekezőképességünket. Egy-egy tea kúra kb. 3-6 hétig tartson, utána szünet következzen pár hétig, majd egy másféle teát válasszunk. Az egyféle teához idővel hozzászokik a szervezet.

Tavaszi fáradság esetén – ha kiürülnek a tartalékok – immunstimulálásra van szükség. Ehhez pl. bodzavirágból, fűzfa-kéregből és kakukkfűből készíthetünk főzetet. (A kéreg miatt kell főzet, a virágokból általában forrázatot csinálunk). Naponta 3x2-3 dl-t igyunk meg kb. 2 hétig, ha lehet, étkezés előtt!

NŐGYÓGYÁSZATI ÉS UROLÓGIAI PROBLÉMÁK

A nők körében gyakoriak a krónikus kismencedei gyulla-

dások. Cickafark és palástfű, vagy egyéb gyulladáscsökkentő tea kúraszerű fogyasztása az ajánlott. (Nem hagyható ki egy alapos orvosi vizsgálat sem).

Helytelen étrend, tartós antibiotikum szedés miatt is felborulhat a normális bélflóra. Sokan küszködnek hüvelygombásodással, amely kezelésre eltűnik, de újra jelentkeznek. Segíthet a bélflóra visszaállításában az aludttej fogyasztása, a savanyú káposzta, a kovászos uborka. Hüvelyi probléma esetén helyileg tejsavas öblítéssel indítunk, de ha nem elég, sajnos gombaölő gyógyszert kell alkalmazni. A különböző gyulladáscsökkentő növényeket, mint cickafarkfű, körömvirág, kamilla, citromfű, helyileg, öblítésre lehet használni, de súlyosabb esetben csersavtartalmú a jobb ülőfürdőnek. Pl. apróbojtorjánfű, cserszömörcelevél.

FEJFÁJÁS ELLEN

A fejfájásnak számos oka lehet. Van, amikor banális ok váltja ki, egy rossz alvás, nem alvás, feszültség. Viszont vannak, amikor a háttérben komoly bajok találhatók. Utóbbinál kivizsgálás szükséges, a

rendszeres fájdalom már nem múlik gyógyteával!

Könnyebb esetekben viszont a kimerültséget oldja egy jó bögre citromfűből, orbáncfűből, ill. komlótobozból készült tea. A stressz-oldásban is segít az orbáncfű tea.

HASZNOS A TEA, DE...

Húgyúti gyulladásoknál valószínűleg átmossa a tea a vesét, a húgyutakat, hólyagot, enyhíti a tüneteket, de valamennyi baktérium marad a hólyagban s ezek felfelé terjedve súlyos gyulladást idéznek elő.

Más probléma: kicsit ismereni kell, kérdezni kell a gyógynövény felől, mert pl. egy alapos csalánlevél ivászat igazi vízhajtó, és akinek erre nincs szüksége, komolyan rosszul lesz, lemegy a vérnyomása, el is ájulhat, és nem tudja, mi baja!

Tehát, ha mindent a megfelelő tudnivalók ismeretében és kúraszerűen iszunk, akkor kitartással, mert 2 nap alatt nem fog használni.

Viszont egy kevés kamilla, télen egy kis mézes hársfatea milyen jól esik! Kellemes „ivászatot” kívánok!

Kőszegi Péterné
gyógyszerész

Mátyáshegyen, Remetehegyen,
Táborhegyen, Testvérhegyen
keresünk és kínálunk
építési telkeket, családi házakat,
társasházi lakásokat
BEDO-IMMO Kft.

Szedmák Géza 06 (20) 9441-567,
387-2021 (üzenetrögzítő)

HEGYI OVI

ERDEI KÖRNYEZET • JÓ LEVEGŐ • NYELVOKTATÁS • SPORTFOGLALKOZÁSOK
SZÍNEK VILÁGA ALAPÍTVÁNY
1037 Budapest, Jablonka út 126/B. Szabó Judit, telefon: 367-3620 HEGYI OVI

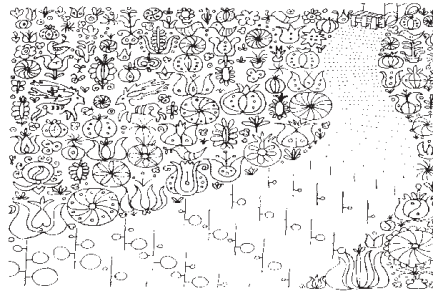
Gyermekkorom kertje

(Folytatás az 1. oldalról)

Azt a bizonyos házat dédapám építette, aki magas, szép szál ember volt, és szerény fizetésű, de akkoriban nagy kincsnek számító „nyugdíjas állással” büszkélkedhetett: vilamosvezető volt a BSzKRt-nál. S később a „hegy” megszelídítését nagyapám folytatta, aki pedig mesterségét tekintve fehérenemű szabász volt, de én leginkább a kertet és a munkát szerető, gondos és alapos kertész-ként, igazi „hegyi emberként” emlékszem rá. Nagymamámmal együtt olyan gyönyörű kertet ápolt (Kálmán-körtével, cseresznyével is...), amilyenből gyermekkoromban ugyan még láttam több hasonlót is itt a hegyen, ma már azonban ritkaságszámba megy. Egy életen át dolgozták meg nagyszüleim ezt a hideg, agyagos és köves földet, s emlékszem, akkoriban néhol még a kényes eper is szépen termett, és zöldségért sem kellett gyakran a piacra járni.

De nagyapám a gyümölcsöket szerette igazán: a sokféle nemes körtét, a kajszi-barackot, a meggyet, az őszibarackok féltucatnyi ízletes fajtáját – mikor gimnáziumba kerültem, osztálytársaim nem is hitték el, amíg meg nem mutattam nekik, hogy létezik pogácsa-barack, ahogy mi hívtuk ezt a lapított, különleges gyümölcsöt – s csodájára jártak a hatalmas, papírhéjú diónak és a pirosbélű körtének is. Málnában, ribizliben, egresben sosem volt hiány, és sokat játszottam a harsogó cseresznyék és a hamvas szilvafák ágai között is. De sorolhatnám még: mandula, birs, ringló, s persze az almafák, amelyek éppen azt a régi házat vették körül...

A sok gyümölcsből jutott a piacra is. Abból telt nagyszüleim egyszem fiának taníttatására, öltöztetésére, mert mondanom sem kell, hogy egy gyárban dolgozó fehérenemű szabász sem a háború előtt, sem a háború után nem tartozott a középosztályhoz. Egyszerűbben szólva: szegények voltunk, s mondhatom így, többes szám első személyben, hisz szüleim pedagógusfizetése mellett is sok vajaskenyeret ettünk, amikor csak az jutott. Ám hogy szegények lettünk volna, azt gyermekkoromban sohasem éreztük a nővéremmel – épp ellenkezőleg: a kertben, vagy a „dombon” játszva, a hegyi gyerekek szabad életét élve nem cserélünk volna senkivel a világon! Iskolába kerülve pedig, mikor az osztálytársainkat hívtuk hozzánk játszani, hamar észrevettük az elkerkedett szemükből, hogy ők bizony szívesen cserélnének velünk, ha lehetne... S azt sem felejttem el soha, hogy tizennégy évesen életem első farmernadrágját abból a pénzből

vettem, amelyhez cseresznyénk leszedésével, és a piacon eladásával jutottam. Egy generációt ugrottunk, és nagyapám gyümölcsöse ismét öltöztette a családot...

Így telt a gyerekkorunk, kalandok és gyümölcsök között. Ma már alig tudom elképzelni, hogy fért el az a félszáz gyümölcsfa azon a telken, a bokrok, a szőlő, a sok gyönyörű rózsza és a többi kerti virág mellett. Mert ma már el kell képzelnem, hisz a régi dicsőséget csak öt vén körtefa őrzi, öreg szőlőtőkék, meg egy dió és egy mandula az utca szélén. Ama bizonyos ház helyén már az én fiam s lányaim játszanak a főben, mert apám a hatvanas években új házat épített, s ahogy nővéremmel később a saját életünket próbáltuk felépíteni, odalett a telek fele is, gyümölcsöstül, kertestül. Néha, mikor hazareg és végigtekintek a kerten, amit most főleg apám tart rendben anyámmal együtt, amint régen nagyapám tette nagyanyámmal együtt – elfog a szégyen, hogy magam a stafétát mikor veszem már át, s vajon akad-e bennem akár csak maradéka annak a hozzáértésnek és gondosságnak, ami ezt a kerttet valaha olyan széppé tette. A fiatal cseresznye, őszibarack, kajszi, meg a kis málnás új örömmel tölt el, de a régi fákat már visszahozni nem lehet. S látom a környező többi kertben is, hogyan tűnnek el egymás után a régi fajták – előbb a cseresznyék pusztultak el, aztán alig néhány év alatt a papírhéjú diók, szinte egyszerre. S ha arra gondolok, vajon mennyi új, fiatal gyümölcsfa települ, az emlékezőm panaszba fordul.

Mert ma már más a módi. Akár új a ház, akár a régit újítták fel a tulajdonosok – új lakótársak, vagy a régi fiai, lányai – már leginkább csak gyepek és tuják, örökzöldek kerülnek a kertbe. S ez persze szép, igazán. De mi lesz a madarainkkal? A legszebben gondozott, permetezett gyümölcsöskert is bőven juttatott eleséget a rovarevő madaraknak, és fészkelőhely is mindig akadt, ha máshol nem, akkor a „dzsumbulyos” árokban, bokros domokban. Állatot már nem tartanak a környéken, hát gyermekkori kedvenc fecském az én

gyermekeimet már nem vidámítják. De akkor még a szomszédban évről-évre sárgarigó fészkel a nagy diófán, kertünkben a fenyőfán fülemüle énekelt éjszaka, két házzal lejjebb rozsdafarkú család lakott évtizedekig, és a poszáták és más kismadarak is mindennaposak voltak a ház körül. Mostanra már a minden környezetben megélő seregélyek is elmaraadoznak, annyira nincs gyümölcs, és nincs nyugodalmas fészkelőhely sem. Éppen húsz éve írom fel minden évben a madaraskönyvembe, melyik nap érkeznek meg tavasszal a seregélyek a szemközi, száradó diófára, minden évben ugyanoda. Valaha nagy csapat jött: nagy zsvajt csaptak, 30-40 madár, örültek az érkezésnek, s velük örültem én is. Talvaly már csak 5-6 seregély jött meg, s az idén egyet sem láttam... S azt mondom magamban: mi történt ezzel a hegygel? Hát itt már senki sem tudja, hogy ha ideköltöznek a természetért, nyugalomért, madárdalért, akkor azokat a madarakat itt is kell tartanunk? És nem a téli madáretetés tartja itt őket, hisz a cinkék, pintyek nagy része csak az erdőből költözik le hozzánk egy kicsit télen, életben maradni. De miért is térnének vissza ide a költöző-madarak tavasszal, ha a tujában és ciprusban sem élelem, sem fészkelőhely nem akad? Feketerigók és verebek hangját hallani csak reggel és este, mint akármelyik városi parkban... vagy alig többet, valóban alig.

Persze tudom, hogy dédapám nem a madaraknak ültette azokat a fákat. S nagyapám sem etette a cinkéket télen, talán nem. Ám, ha egy-egy mondat az újságban, vagy egy szó beszélgetés közben eszembe idézi a régi időket, ha visszagondolok arra a – mostanra már nekem is hosszú – folyamatra, amint a „hegy” betelepült, úgy érzem: azok régen! Azok voltak a szép idők! S nem azért, mert kevesebb volt itt az ember, vagy kisebb a forgalom. Én csak a hatvanas évekig emlékszem vissza, s akkor már voltunk elegendő, egy egész iskolát is megtöltöttek már a gyerekek. De akik itt voltak, talán valahogy jobban „egy srófra járt az eszük”, ők többnyire ugyanazért választották ezt a lakhelyet: a nyugalomért, és főleg: a kertért! S az a kert nem mediterrán, medencés parkocská volt akkor, hanem az alkotó és gyönyörködő munka kertje, a gyerekek kalandos és néha vadregényes kertje, a színek és zamatok változatosságának kertje, ami napernyő nélkül adott árnyat, zeneszó nélkül szimfóniát, s a nap végén pihentető, illatos hűvösséget – nekem az volt maga a KERT.

Mayer Ferenc

Élő környezet

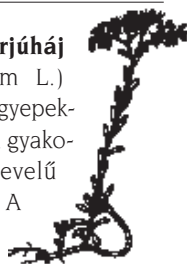
Ismerjük fel és óvjuk természeti kincseinket!

JÚLIUS, AUGUSZTUS

„Kéthavi” sétánk alkalmával is bebarangoljuk Hegyünket a dolomitsziklagyep- és száraz gyepektől a meleg karsztbokorerődökön át a hűvösebb tölgyesek, bükkösökig.

Fehér varjúháj

(*Sedum album* L.) Meszes sziklagyep-ekben, kőfalakon gyakori pozsgás levelű növényke. A meddőhajtásai kúszók, le- gyökerezők. Le- velei zöldes, vagy vörösbar- nák. A „párnákból” kiemelked- nek a virágzó hajtások. Apró, fehér, „csillag alakú” virágai virágzatot alkotnak. Nevében az album = fehér a virágok színé- re utal. VI.-VII. (N.T.E.)

Borsos varjúháj

(*Sedum acre* L.) Rokonához hasonlóan szintén szárazságtűrő, pozsgás levelű növény. A száraz gyepek jellemző növénye. Zöld levelei kisebbek, kúszó hajtásai szintén legyökerezők. Virágzó hajtásai alacsonyabbak rokonánál. Apró sárga virágai virágzatba tömörülnek. Húsos levelei csípős, borsra emlékeztető ízűek. Nevében a borsos innen származik. Gyógynövény, V.-VII. (N.T.E.)

Mind két faj a varjúhájfélék (*Crassulaceae*) családjába tartozik. Húsos, vastag (= *crassus*) leveleiben sok, vizet megkötő nyálkaanyag van. Ezek a pozsgás (*succulens*) növények szárazságtűrőségük miatt kiváló sziklakerti növények.

Közönséges v. fehér dercevirág (*Cardaminopsis arenosa* (L.) Hay.) Nyílt dolomitsziklagyep-ek, sziklaerdők leg- hosszabban virágzó 1-2 éves

keresztesvirágú növénye. Szőrös tő- és szárlevelei szeldeltek, karéjosak. Szirmai fehérek, néha vöröslők, ibolyásak. Keskeny, hosszú becőiből bőven hullajtja apró magvait. III.-VIII. (N.T.E.)

Sátoros v. ernyős margitvirág

(*Tanacetum corymbosum* (L.) Schultz-Bip.) Zárt dolomitsziklagyep-ek, mérsékelt száraz tölgyesek, feltűnő, nagy termű fészkesvirágzatú növénye. Virágzó szára elágazó, a fészkes szélső virágai fehérek, a belsők sárgák. Szárnyas leveleiben a levélkék egyenletesen fűrészes szélűek. A növény szagtalan, ellentétben kerti rokonával, a krizantémával. V.-VIII. (N.E.)

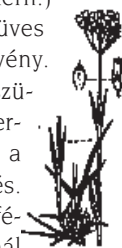
Pongyola harangvirág

(*Campanula sibirica* L.) Mész- és dolomitsziklagyep-ek szép növénye. Lilás, elég nagy (15-40mm) harang alakú, csüngő virágai laza virágzatban állnak. Tőlevelei, szára enyhén szőrös. (Kézinagyító!) V. -VIII. (N.)

Magyar szegfű

(*Dianthus giganteiformis* Borb. subsp. *pontederai* (Kern.) Soó). Pusztafüves lejtősztyepp növény. Pannóniai benszü- lött (endemikus), erre utal nevében a magyar elnevezés. Jellemző szegfűfélé. A szárcsomóknál

2 keskeny levél található, amelyek keresztben átellenesen állnak. Sokszárú, sokvirágú karcú növény. A szirmok bíborpirosak, csipkés-fogasak. A virágok a szár csúcsán tömött csomót alkotnak. V.-VIII. (N.E.)

Koloncos legyezőfű (*Filipendula vulgaris* Mönch.) Fél- száraz réteken mindenütt találkozhatunk vele. Fehéres-krémsár- ga rózsaféle virágai dús, legyező alakú virágzatot alkotnak. Erre utal a legyezőfű neve. A tőlevelek szárnyasan összetettek, jellegzetes fűrészes levélkékkel. Ezekről virág nélkül is felismerhető. Nevében a koloncos a gyökérágak meg- vastagodására utal. A sok porzója miatt a rovarok sűrűn látogatják. Gyógynövény. (V.-VII. (N.E.))

Orvosi macskagyökér (*Valeriana officinalis* L. subsp. *collina* (Wallr.) Nym.) Száraz gyepekben, nyílt tölgyes-ekben találkozhatunk ezzel az alfajjal. A subsp. *officinalis* alfaj üde láp- és mo- csárréteken él tömegesen. Gyakorisága miatt főleg ezt gyűjtik gyógynövényként. A *Valeriana* nyugtató gyógyszer fontos alapanyagai. Tarackos, magas, feltűnő növény. Összetett levélkéi alig fogazottak. A párta forrt, rózsaszínes fehér. Az apró virágok terebélyes virágzatot alkotnak. A macská- kat a gyöktörzsének egérré

emlékeztető szaga erősen izgatja (l. magyar neve) V.-VII. (N.T.E.)

Egyenes iszalag (*Clematis recta* L.) Száraz tölgyesekben, cserjésekben találkozhatunk ezzel a felálló szárú iszalaggal. Nevében *recta* = egyenes erre utal. (Fásszárú rokonáról később lesz szó!)

Összetett levélkéi soha nem kapaszkodnak. Legfeljebb 1,5 m, de általában alacsonyabb növésű. Fehéres színű virágaiban a takarólevelek csak a szélükön molyhosak. Sok porzó és termőjük van. A természetes repülőképzőképes Gyógynövény. V.-VI. (E.)

Édeslevelű csüdfű (*Astragalus glycyphyllos* L.) Tölgye- seink gyakori pillangósvirágú növénye. Heverő szárú, akárcra emlékeztető, összetett levelű gyógynövény. Levele édes ízű (l. magyar nevet).

Zöldes, halvány sárga tömött virágzata felemelkedik a levelek hónaljából. Hüvely termése sarlósan görbült, 2-4 cm hosszú. Erről virágzás után is könnyű felismerni. VI.-VII. (T.E.)

***

Hibajavítás a júniusi cikk- hez: túlevél a fenyőféléken található. A keserű pacsirtafűnek és a csabairének ezek szerint nem tőlevelei, hanem tőlevelei vannak. Reméljük a „nyomda ördöge” nem tréfál meg bennünket többé!

Stollmayer Ákosné

Ha a hegy megy:

Tanuljunk a „kelta tigristől”

FELESÉG VOLTAM ÍRORSZÁGBAN (9. rész)

A brit szigetekről, Walesből sok hajójárat indul Írországba. A Holyhead-Dublin vonalon az Irish Ferries indít járatot. Az út három és fél óráig tart. A hajó társalgója egy hatalmas pubnak van kialakítva. Aki óhajtja, már a partraszállás előtt megkóstolhatja az írek híres italát, a Guinness sört... ha nincs tengeribetegsége, ami a nem mindig békés ír tengeren olykor előfordul. Néhány éve már a MALÉV is indít repülőjáratot Dublinba. A menetidő egy óra tíz perc (ez gyakorlatilag két óra tíz perc, mivel útközben átlépünk egy másik időzónába. Oda később ér el a nap egy órával). A repülőtéren feltűnő helyen képeslapok találhatók az írek négy irodalmi Nobel-díjas írójáról: William Butler Yeats (1923), George Bernard Shaw (1926), Samuel Beckett (1969), Seamus Heaney (1998) képe fogadja a látogatót. Továbbhaladva a repülőtéren egy barátságos pub fogadja az embert, ahol a Guinnessst néhány ír fontért egy fél tucat friss osztrigával tálalva kínálják, tengeri hínáron, citromszeletekkel, zúzott jéggel. Különleges, ízletes ebéd gyanánt szolgál.

Dublin szívében – hasonlóan a londoni Sohohoz – található egy európai hírű szórakoztató negyed, a Temple Bar. Dublinnak ez a Liffley folyó menti, XVIII. századi része a nyolcvanas években éledt újjá, ma híres pubok, klubok, kiscsalériák, mozik, éttermek, divatos butikok otthona.

Ami közös a pubokban és az avantgard klubokban – az a hagyományos ír zene kultusza. Írország az egyetlen ország, amelynek nemzeti jelképe egy hangszer, a hárfa. Nem véletlen ez. Az ír EURO-ra is rákerült a képe. A X. század óta játszanak hárfán az ír zenészek. A zene szeretetéről híres országban virágzik a country zene, a modern rock, de a főváros mellett a vidék hangulatát igazán a népzene határozza meg. Miről szólnak ezek a népdalok? A hazaszeretetről, az ír nemzet küzdelmeiről, a kivándorlókról, a haza utáni vágyakozásról énekelnek. A szerelem is gyakori téma. Bárhol járunk, a közelben biztosan van egy pub – nevezhetjük „kultúr-kocsmának” is –, ahol élő zene szól. A népzene improvizatív természetű, se sose fogjuk ugyanazt a dalt kétszer hallani. A zenekarban nincs hagyományosan kötött felállítás. A hegedű talán a

A Johnnie Fox's pub egy szeglete

leggyakoribb. A bodrán egy kézben tartott, kecskebőrből készült dob. Általában fuvola kíséretére használják. Kedvelik a tangóharmonikát is, de nem nélkülözik a hárfát és az ír dudát sem. Gyakori az olyan muzsikos, aki több hangszeren is játszik. Keze, lába, szája segíti ebben. Bárki a vendégek közül a zenészek közé állhat maga is. Játshat hangszeren, énekelhet, mint e sorok írója is tette nem egyszer. Az egybegyűltek a világ minden tájáról érkeznek. Mégis, mint régi barátok, értik egymást.

A zene igazi világnyelv – mondta egy nagy zenész. Ez így is van. Sok helyütt a zenét azonban táncsal is kiegészítik a pubokban, mivel a tánc a zenéhez hasonlóan fontos eleme az ír hagyományoknak. Gondoljunk csak a világhírű Riverdance és a Lord of Dance együttesére. Bennünket is megörvendeztettek műsorukkal itt Budapesten.

Mitől „kultúr-kocsmá” egy ír pub? A légkör, a stílus adja. Jártunk olyan pubban, ahol az italpolc és a brit Nagy Enciklopédia sorozata váltotta egymást, ahol a könyvespolcok takarták a falakat. Mi is vitünk a gyűjteménybe egy magyar-angol nyelvű Petőfi-Ady-József Attila kötetet. Még ott vannak a helyükön, ellenőriztettem itthonról. Jártunk olyan pubban is, ahol a térelvlasztó egy hatalmas akvári-

um volt, olyan, amely egy néprajzi múzeumhoz hasonlított, ahova a vendégek hozták össze a berendezési tárgyakat, vagy amelynek hajó formája volt és ezernyi más érdekességet, ötletet kínált. Jártunk olyan vidéki pubban, ahol egy XVIII. századi Biblia volt az ablakban. Nem sérült meg, nem voltak kitépett lapjai, nem firkálták össze. Jártunk olyan pubban, ahol az egyesztendő kisgyerek csúszkált a földön, a 90 éves öregúr nagyothalló készüléken keresztül hallgatta a zenét és dúdolt hozzá, egy macska ült az asztalszélen és nézelődött. Volt, aki kalapozott, pénzt gyűjtött Csernobil áldozatainak...

Írországban komolyan ellenőrzik, hogy 18, ill. 20 vagy 23 éves korhatár alatt (felső határ változó) az esti órákban fiatal be ne kerüljön a pubba. Az ittas egyént nem szolgálják ki! 23, ill. 24 órakor (ez is változó) lehúzzák a fekete redőnyt és bezárják a söntést. Ekkor egy magára valamit is adó pubban megszólal az ír himnusz. Mindenki vigyázzban áll, és úgy hallgatja vagy dúdolja. Egy kedves magyar barátunk innen Óbudáról mondta volt a Johnnie Fox's Pubban, Írország legmagasabban épült 200 éves pubjában, hogy „a mindenség! Ezeknek az íreknek még a himnuszuk is optimista!”.

(Folytatása következik)

László Katalin

Alkony út 5.

(Folytatás az előző számból)

2. LÁBAK, CIPŐK, BOMBÁK

Eddig még nem szóltam arról, hogyan is kerültem én, szegény családból való kisleány, egy pompás, Alkony úti villába. A történetemnek erre utaló számai itt a messzi múltba nyúlnak vissza, egészen a huszadik század második évtizedének végéhez. Az időtájt esett meg, hogy egy neves orvoscsalád egyik, orthopéd-specialistává lett tagja üzleti partnerre talált a bőrös ipartestület elnökségében. Ez úgy történt, hogy az emberi lábtorzulások gyógyítója – a mi orvosunk – különleges gyógycipők segítségével kívánt javítani a beteg lábú emberek életminőségén. Kutatásai, kísérletei során rábukkant azokra a megoldásokra, amelyekre alkalmazva – úgy gondolta – nem csak hogy kényelmesebbé tudná tenni a járásukat – például sokaknak nem is kellené többé botot használni –, hanem gyakorlatilag megszüntetné az őket méltán zavaró sántítást is.

A gyógycipők használata mellett minimálisra csökkenhetne a műtéti beavatkozások száma, sőt, a beteg lábak kismértékű erősödésére is lehetett számítani. A tudós orvos különlegesen képzett cipésmestereket keresett a valóban ígéretes lábbelik gyártásához. Ilyen szakemberek akkortájt nemigen voltak az országban, viszont a bőrösök ipartestülete vállalkozott betanításukra. Így hát szerencsésen találkozott az ész és a kéz, létrejött a fúzió is, és hamarosan megindult a cipőgyártás. A jól induló együttműködés rövidesen meghozta gyümölcsét mindkét fél számára. Az orvos neve még ismertebb lett, az ipartestület pedig tovább növelte szakmatestületi tekintélyét az új szakemberek képzése révén. Ter-

mészetesen az orthopéd cipők gyártásának és forgalmazásának hozamaként a felek anyagi helyzete is népiképp javult. Mind a hírnév, mind a tekintély azonban kisugárzott a határon túlra is, és az orvos egyszer csak úgy döntött, hogy – élve egy kínálkozó lehetőséggel – külföldön folytatja ezután a mesterségét, s végleges otthonát is amott rendezi be.

Hamarosan neki is látott a távoli, új otthon és egzisztencia felépítésének, s ezzel egy időben az itthoniak felszámolásának. Az volt a szándéka, hogy ingatlanvagyonát gondos, törődő kezekhez értékesítse, üzleti ügyeit pedig rendezze az ipartestülettel. Ugyanezen időkben keresett az ipartestület idős iparosai számára új pihenőházat Budapesten, lehetőség szerint valamilyen csendes, nyugodt környezetben. A testületet érintő, az orvos kivándorlásával összefüggő üzleti tárgyalásokon mellékesen szó esett az öregek házával kapcsolatos problémákról is. Hamarosan kiderült, hogy az orvos egyik eladó ingatlana éppen ez, a mi Alkony úti villánk volt, amit ő nyomban fel is ajánlott megvételre a bőrösöknek. A testület emberei eztán nem sokat vacakoltak, a tárgyalások befejeztével kiszálltak a helyszínre, megvizsgálták az ingatlant, s úgy döntöttek, hogy az némi átalakítással alkalmassá tehető az idős kollégák pihenésére. Nem maradt más hátra, egymás tenyerébe csapott a két fél, s így teljesült az orvos óhaja – a gondos, törődő kezek –, az ipartestület pedig hozzájutott pontosan ahhoz az ingatlanhoz, amit vásárolni kívánt idős testületi tagjai részére. A doktor úr hamarosan elutazott, a mesteremberek egykettőre átformálták az épületet és a kertet, Hierlwalter bácsi beköltözött a gondnoki

lakásba, és ezzel megkezdte vadonatúj életét az Alkony úti villa. (De én még mindig nem vagyok a villában!)

Apám a harmincas évek végén választott tagja lett az ipartestület elnökségének, és valamilyen összefüggésben feladatai közé tartozott az Alkony úti villa működésének felügyelete is. Erre az időszakra nem emlékszem, mert akkor még nem éltem, csupán mások elbeszéléséből tudom, hogy a pihenőház jól prosperált, kedvelt kiránduló- és pihenőhelyé nőtte ki magát, amiben valószínűleg közrejátszott apám működése is. Sajnos ez az állapot csak a második világháború első félidejének a végéig tartott, amikor is a sípszó után a világ új hatalmasai, új elméleteik bódulatában üldözni kezdték a sárga embereket. Menekült, bújt, ki hová tudott, és elhagyottá lett az Alkony út is.

Még szerencse, hogy a háború szörnyűségei tulajdonképpen elkerülték a környéket. A villát nem lőtték szét, nem rabolták ki, sőt nem költöztek bele illetéktelen emberek sem, pedig a bombázások után otthonokat vesztett időket élt át a főváros. Nem tudni, az égiesen kívül ki vigyázott rá, mindenestre több mint két éven át üresen állt, nem látogatta senki, nem nyaralt benne senki. Aztán valamelyik első, bé-

kés, negyvenöt-tavaszi napon apám, néhány elnökségi tag és testületi érdeklődő társaságában, fölment az Alkony úti villához fölmérni a háborús károkat. Mondhatni, örömmel állapíthatták meg, hogy csupán néhány ablakon repedt az üveg, az épület környékét fölverte a gaz, a kert kissé elvadult, de komoly kár végül is nem esett az ingatlanban. A fölmérésüket követően pár nap múlva meg is jelentek mesteremberek a nyaralóban, az épületkárokat helyreállították, a kertet rendbe tették, és hamarosan ismét megindulhatott az élet majdnem olyan formában, amilyenben a háború előtt zajlott.

A történet messziről indult számai kezdtek közelíteni hozzá, és nemsokára már én is bekapcsolódtam az eseményekbe. Közben ugyanis megszülettem, kis szerencsével életben maradtam, sőt, ahogy már korábban említettem, egy idő után rendszeres látogatója is lettem az Alkony úti nyaralónak. A nyaralónak, mondom, mert időközben – micsoda idők közben! – öregek házából családos, testületi nyaralóvá minősítették. (A bombázások alatt jócskán megcsappant „öreg csapat” most már sajnos elfért a másik, régi, mátyásföldi pihenőházban.)

(Folytatása következik)

Szász Kálmán

Az Önök közelében itt vagyunk, helyben, fent a hegyen.

HOTEL REMETE Restaurant

Szállodai szobák akciós áron!

Zártkörű rendezvények
éttermi szolgáltatással egybekötött lebonyolítása.

1037 Bp., Remetehegyi út 91.
Telefon: 250-3437, fax: 368-4248

Iskolai hírek

A tanév utolsó hetét nem az iskola falai között töltötték a tanulók. Az I. osztályosok I napos kiránduláson vettek részt, és egyéb szórakoztató programokkal töltötték ezt a hetet. A 4. osztályosok búcsú osztálykiránduláson, a Balaton hős habjai között emlékeztek az alsós 4 évre június 12.- 14. között.

A többiek a Bükk hős fái alatt élvezték a természet és kultúra szépségeit. Elmondhatjuk, hogy a bükki erdei iskola jól sikerült. Gyerekeink megismerkedtek Egerben a vár történetével, a sok kiállítással, a Bazilikával, a Líceum híres csillagvizsgálójával és gyönyörű könyvtárával. A legtöbben még a strandra is eljutottak. Nagy sikert aratott az erdei kisvasút, ami egészen a fátyol vízesésig pöfögött el velünk. Megmásztuk az istállóskői barlangot rejtő hegyet, ahol az ősember életének mozzanatait elevenítettük fel. Végigsétáltunk a Szalajka - patak völgyében, közben ismerkedtünk a természet csodáival. Némelyik csoport eljutott Lillafüredre is, ahol néhányan kipróbálták evező tudásukat is. Komoly erőpróba volt, nagy ügyességet kívánt a kalandpark végigmászása is, amire vállalkozó gyermekeink nagyon büszkék voltak. Bevettük a dédesi várat és egy magában meredező sziklát is, közben szomjunktat erdei szamóccal oltottuk el. Játszottunk, sportoltunk, sőt nagy tábortüzet raktunk, ahol főztünk is. Reméljük, a gyermekek még sok érdekességet tudnak otthon elmesélni szüleiknek! Ez a néhány nap méltó befejezése volt a tanévnek.

***

Befejeződött a papírgyűjtés, amit a gyerekek, szülők nagy versenye jellemezett ez évben is. A győztes végül az I. osztály lett 109 kg/fő-vel, a II. helyezést szinte azonos eredménnyel a 3. osztály érte el. A felső tagozaton az 5.b osztály szerepelt jól 90 kg/fő eredménnyel. A hegylakók segítségével nélkül viszont

nem jött volna össze az I tonnát jóval meghaladó papír hulladék. A közel 80 000 Ft-ot, amit a leadott papírért kaptunk, az erdei iskolai programok támogatására használtuk fel.

Ezúton szeretnénk mindenkinek megköszönni, hogy gondoltak ránk és hozzájárultak ehhez a szép eredményhez.

***

Június 18-án a tanév záró ünnepélyen – a tanulók nagy örömeire – hivatalosan is befejeződött a 2002/2003-as tanév. Az eredményekre most is büszke lehet intézményünk. Az iskolai átlag 4,24 lett. 39 tanuló vihethet haza kitűnő bizonyítványt, 26-an pedig jeles eredménnyel büszkélkedhetnek, és csak 1 gyermekünknek kell majd augusztusban számot adni a tanév alatt kihagyott tananyag pótlásáról.

Ez a jó eredmény komoly munkát igényelt a tanulóktól, szülőktől és pedagógusoktól egyaránt.

Ha a szigorúan vett tanítási órákhoz még hozzászámítjuk a 25 féle versenyt, amin tanulóink indultak és a 82 különböző rendezvényt, ami a tanév alatt iskolánkban lezajlott, akkor jó szívvel mondhatjuk, megérdemeltük mindannyian a nyári pihenést, kikapcsolódást.

***

Egyéb információk a nyári szünet időszakára: nyitva tartás: június 25-én, július 9-én, július 23-án, aug. 6-án, aug. 21-én mindig 8–12 óráig. Ebéd-befizetés: augusztus 25-én 8-16 óráig. Tankönyvadászt: augusztus 27-29-ig 8 – 17 óráig. Első tanítási nap és tanévnyitó: szeptember elsején, 8 órakor.

***

A tantestület nevében kívánok minden olvasónak hasznos, pihentető kikapcsolódást, használják jól ki a nyár adta lehetőségeket! Találkozunk 2003 szeptember elsején, az első tanítási napon.

Marótiné Horváth Gizella
igazgató

Bridzs

Dubicsány, Dubicsány...

Előszörre nem is tudtuk, hogy hol van ez a falu. Aztán, ahogy egyre közelgett a bridzstúra kitűzött időpontja, aggályos tekintettel kezdtük keresni a térképen. Magyarországi térképén. Megtaláltuk. A Pütkösd előtti szombaton föl is kerekedtünk, és célba vettük Dubicsányt. Décsey Kriszta turistacsapata és az ez alkalomra velük összebuzott bridzsezők laza konvojba rendeződve megindultak a zempléni hegyek felé. Útba ejtve egy sztúpát (buddhista kegyhelyet) és néhány észak-magyarországi kastélyt, kora délután megérkeztünk Dubicsány faluba (Putnok mellett, a szlovák-magyar határtól kőhajításnyira), pontosabban a közelében fekvő, turisztaszállóvá alakított, régi vadászkastélyba.

Bizony mondom nektek, megérte a hosszú utazás (közel 200 km, nem autópályán). Az országot lehervasztó, majd 40°C-os hőtenger után egy hegyek közt megbújó, árnyas, hűs, erdei lak! Pompás látvány. Kornyadozva másztunk ki az autóból, majd megostromoltuk a hatalmas ősfákkal körülvett, elől-hátul teraszos kastélykát. A szokásos, ki-kivel fedőnevű szobaelosztás előtt, alatt a társaság férfitagjai nagy hirtelen legurítottak a torkukon néhány palack sört. Megérkeztünk, nem kell tovább vezetni, jöhet a sör. A szétnyüzszítést aztán bizsergés, zsiabbadás követte, majd lassan kezdtünk leszivárogni az emeletről a földszinti hallba, s onnan a teraszokra, illetve az ebédlőbe. A vacsora utáni pilledést követően végre beindult, s késő éjszakáig tartott a zsuga, az activity, a memory, és sok más társasjáték. Pezgett a ház, szállt a kacaj, folyt a bor (vagy sör?). Nincs szándékomban mind a három,

ott töltött napot ilyen részletesen leírni (bár tanulságos lenne), mert újságunk terjedelme nem teszi lehetővé, és különben is. Elég legyen annyi, hogy nagyon jól szórakoztunk, nagyon jól éreztük magunkat, kirándultunk, fociztunk, játszottunk, ettünk, ittunk, sőt, Pütkösd hétfőjén – hazafelé jövet – még Szilvásváradra is beugrottunk egy igen finom (és olcsó) piztórángebéd erejéig. A kellemes, napsütötte, de árnyas erdőben és teraszokon töltött napok után kipihenten, relaxáltan érkeztünk meg székes- és gatyarohasztóan fülledt fővárosunkba.

Köszönjük a szervezőknek a kellemes utazást, és a lelkes természetvédőknek azt, hogy még maradt néhány szép, erdős, árnyas zúg széles e hazánkban, ahol a nagyvárosi és a pénz utáni hajszában kiduriant, életben maradni akarók kipihenhetik magukat.

A május-végi pezsgőparti győztesei:

1. Pázmándi Antal–Csige József
2. Bánlaki Csaba–Harkai Csaba
3. Décsey Krisztina–Szász Kálmán

Az elmúlt fél esztendő szerdánkénti versenyeredményeit összevetve, május végén az alábbi hat páros vezette a mezőnyt:

1. Jakkel Ica–Ráki Zsolt
2. Bánlaki Csaba–Harkai Csaba
3. Raksányi György–Kiss Kati
4. Molnár Gyula–Csige József
5. Hanák Maja–Hanák Sándor
6. Décsey Krisztina–Szász Kálmán

Mindenkinek gratulálunk, és legfőképp saját magunknak.

Szász Kálmán

AZ EGYESÜLET HÍREI

„Egynék minden nehézség,
sokaknak semmi sem
lehetetlen”

Híradás az Óbuda Hegyvidékiek Egyesülete 2003. évi rendes taggyűléséről

Aki olvasta az Óhegy Hírek legutóbbi lapszámát, bizonyára feltűnt, hogy az egyesület életében tevékeny részt vállalók a megszokottnál is több üzenetet címeztek Önöknek, kedves hegylakók.

Semmi körmönfont megfogalmazás, semmi szelíd kényszer a sorok közötti olvasás tudományának elsajátítására, csak úgy, „ami a szívemen, a számon...” stílusban. Nem is lenne értelme a mai rohanó világunkban ettől eltérni, hiszen olvasótaborunkat nem gyéríteni, inkább szaporítani kívánánk.

Ezek az üzenetek arról szóltak, amit az egészségről szoktunk mondani: csak akkor kezdjük valódi súlya szerint értékelni, amikor megfogyatkozik, vagy megszűnik. Hasonló a helyzet a mi „kis” egyesületünkkel, a Népházunkkal, programjainkkal is. Két tucat ember, – többnyire ugyanazok – igyekszik mindent megtenni, hogy „kínála-

tunk” választékos, sokszínű legyen, ugyanakkor ne váljon érzékelhetővé a megvalósítás szűkös költségvetése. És alkalomról alkalomra, újra és újra mély levegővétel, és a remény, most talán új arcok is eljönnek, most talán nem kell senki előtt karunkat mentegetődzve széttárni, csak ennyien vagyunk.

Arról is szóltak az üzenetek, hogy azok, akik már megtapasztalták, hogy jó itt nálunk, de vélt vagy valós sérelem miatt elmaradtak, legyenek képesek engedni, fátylat borítani a múltra, és térjenek vissza.

***

Többek között erre is alkalmat kínált az egyesület 2003. évi rendes taggyűlése. Mind a 15 megjelent tagunkkal, a kötelező formásgokon – mint például az éves vezetőségi –, mérleg- és közhasznúsági beszámoló – tülesve, ötletbörzét tartottunk, mi lehet az a mindent átütő, minden kétkedést

és fenntartást elsőprő, a többség tetszését elnyerő „valami”. Találtunk nem egy „kibontásra” alkalmas lehetőséget, amelyek megvalósítása – ígérem – egyenes arányban fog állni pillanatnyi bátorságunkkal, de még inkább elkeseredésünkkel!

***

Én is üzeni szeretnék Önöknek. Van az egyesületnek egy kérdőjele, amely előtt szavak sorakoznak, mely szavak száma egyre csak növekszik, de ha csak kettő maradna – a kinek és a miért –, az is túl sok lenne. A megoldás a hegy 2800 háztartásában van elrejtve. Egyedül ők képesek változtatni ezen, a „kinek” helyébe az „Önöknek”, a „miért” helyébe a „magunkért” szavakat varázsolni. Ebben a helyzetben, ha valami, akkor a viccelődés igazán távol áll tőlem, ezért vegyék komolyan:

Az Istenért, nehogy egyszerre jöjjenek!

Rajnák László

Egyesületünk a virtuális térben

Többszöri nekifutás után Egyesületünk egy tartalmas és folyamatosan frissített internetes honlapot kíván indítani, amit korlátozott információkkal a www.ohegy.hu címen már most is el lehet érni. Kér-

nénk Önöket, hogy küldjenek be minden olyan dokumentumot (lehetőleg elektronikusan), amit szeretnének, hogy megjelenjen az interneten. Gondolunk itt túraleírásokra, programokra, és bármire, aminek közösségi szinten információ tartalma van. Különös tekintettel kérjük a hegyen működő szervezeteket (Judo sulit, óvoda stb.), hogy küldjenek magukról aktuális információt (ha ezt eddig az újság szá-

mára még nem tették volna meg), amit díjmentesen helyezünk el a weboldalon!

A jövőbeni tervek között sok minden szerepel (pl. virtuális térkép, szolgáltatói arany oldalak, apróhirdetés rovat, fórum), amenyiben ötleteik vannak, kérem osszák meg velünk, hogy segítsék a kialakítást!

Nagy Zsolt

mb. Teleházvezető

Tel./fax: 430-13-26

Email: egyesulet@ohegy.hu

GYEREKEK! Ha szeretnétek szelíd, indiántarka pónin lovagolni, jelentkezzetek Pirchala Zsuzsinál! Oktatás, tereplovaglás, lóápolási ismeretek. Tel.: 06/20-597-0283
AZONNALI beköltözéssel eladó a VI. Lovag utcában egy 22 nm-es, IV.

emeleti, világos, csendes, 1 szoba komfortos öröklakás. Tel.: 06/20-981-8709

AJÁNDÉK! 6 db németjuhász-keverék kiskutyának jó gazdit keresünk. Augusztus 10-től, 6 hetesen elvihető. T: 250-2819

Új szolgáltatásokat indít a Teleház

A Magyar Teleház Szövetség (MTSZ) egy újszerű, franchise rendszerű szolgáltatásbővítés mellett kötelezte el magát. Teleházunk, az MTSZ tagja az első néhány kísérleti partner közé került, ezért a hegyi lakosok elsőként élvezhetik az új rendszer adta előnyöket. A teljesség igénye nélkül néhány tervezett szolgáltatás: színházjegyek értékesítése, könyvterjesztés, gépjárművezetés-oktatás online, értékpapírforgalmazás, Európai Unió tájékoztatás. Ezen túlmenően várhatóan még számos más szolgáltatás is elérhető lesz augusztustól, és ez a kör fokozatosan bővülni fog.

Az Egyesület és a Teleház képviselői nemrég vettek részt egy képzésen, ahol ezekről a szolgáltatásokról kaptak eligazítást.

További információk a Teleházban!

Nagy Zsolt
mb. teleházvezető

	ÓHEGY-HÍREK
	HAVILAP
Kiadja:	Óbuda Hegyvidékiek Egyesülete 1037 Bp., Toronya u. 33. Telefon: 430-1326
Felélő kiadó:	Rajnák László elnök
Szerkesztők:	Cseresznyák Veronika Jármayné Tatár Judit Piroch Zsuzsa Szász Kálmán
Hirdetésfelvétel:	Óhegy Egyesület Telefon: 430-1326
Előkészítés:	Petit Typo Bt.
Nyomás:	Tax Druck Kft. 2335 Takszony, Vezér u. 2/a
Megjelenik:	2800 példányban

VERHETETLEN AJÁNLATOK A SUZUKI RÓMAITÓL

amíg a készlet tart!

Swift és Sedan ajándék klímás
és Wagon R+ egyes modelljei

- több százezer forint engedménnyel!*
- 30%-tól Cascó-mentesség!

Jöjjön, érdeklődjön, mert lemarad !

*Csak akciós hitel igénybe vételénél!

A LEGJOBB AJÁNLATOT BIZTOS TŐLÜNK KAPJA!

www.suzukibarta.hu • www.autodata.hu

- Teljes körű szervizszolgáltatás
- Eredetiségvizsgálat, zöldkártya
- Karosszéria- és biztosítási munk

MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ

Telefon: 240-4444 (Salon), 436-7920 (szerviz)

Nyitva: hétfő–péntek 8–18-ig, Szombat 9–13 óráig.

TERMÉSZETES, FAGYÁLLÓ, KÜLTÉRI

KŐBURKOLATOK

járdára, útra, lépcsőre, lábazatra,
kerti tipegőnek, garázsbeállónak,
kocka, szabályos, szabálytalan alakzatban

PORPHYR KFT.

1037 Bp., Bécsi út 302.

Telefon: 250-6036, fax: 387-9895

EGYSZER ÉS MINDENKORRA!

PAN-NA 2001 KFT.

**HOZZÁNK ÉRDEMES
BETÉRNI!**

SZENZÁCIÓS TANSZERVÁSÁR!

**Ingyen füzetcsomag*, ha a kiegészítő eszközöket
is nálunk vásárolja !**

Az akció július 1-től augusztus 31-ig tart!

APEH- és ügyviteli NYOMTATVÁNYOK

Iskola és irodaszerek, különleges csomagolóanyagok ,

KREATÍV ÖTLETEI megvalósításához szükséges eszközök
széles, és egyre bővülő választéka várja kedves vásárlóinkat.

ÚJ SZOLGÁLTATÁS:

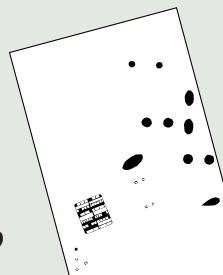
FESTÉKPATRONOK UTÁNTÖLTÉSE!

*Az ingyen füzet a normál füzetekre vonatkozik!

**Nyitva tartás: hétfő–péntek 9-18,
szombat 9.30-13 óráig.**

1035 Bp., Vörösvári út 37.

Telefon: 430-0928, fax: 430-0929

DEMKO FEDER

**ÚRTECHNIKA
A DEMKO FEDER-NÉL**

www.demko.hu

A Demko Feder Kft. az úrkutatás eredményeit felhasználva bővítette tovább a Demko Párna Stúdió gazdag kínálatát. Az úrhajózásban használt speciális anyag, a VSL különleges szerkezetének köszönhetően a gerinc nyaki szakaszát tehermentesíti, biztosítva ezzel a nyugodt, kiegyensúlyozott alvást. A VSL alkalmas ülőpárna, háttámla és egyéb Demko termékek gyártására, amelyek használatával alvásunkat és a mindennapi életünket egészségesebbé és komfortosabbá tehetjük.

II., Margit krt. 29. Tel.: 212-4408

Dobrotka Pincészet, Pincészer borház, Szigetesiép

Nyakashegy Kft., Tök

Tolcsua Bor Kft., Szigő pincészet, Tolcsua

borainak forgalmazása

Budapest XIII., Népfürdő utca 21/e